

Tringan Unkarin retki 8.-13.7.2019

Kuvat ja teksti Mikko Oivukka

Itä-Euroopan maat ovat mielenkiintoisia linturetkikohteita! Tällä kertaa vuorossa oli pieni ja monipuolinen Unkari, jonka laajoille kosteikoille ja riisinviljelyalueille kerääntyy lähes kaikkia Euroopan haikaralajeja ja mielenkiintoisia kahlaajia. Tikkoja kerääviä puistoja ja metsiä, valtavia aroja eli Unkarin pusta, jossa elää pieni, mutta vakaa isotrappikanta sekä näyttäviä petolintuja. Pohjoisosissa oleva vuoristo, jossa on mm. mahdollista nähdä mm. kyläpöllönen tai vuorisirkku.

Unkarissa on helppo liikkua ja välimatkat ovat lyhyitä, mutta palkkasimme retkelle mukaan paikallisoppaaksi Zoltán Pabarin, jotta lyhyen retken aikana onnistuisimme löytämään mahdollisimman monta lintulajia. Siinä onnistuttiin ihan mukavasti, kun viiden kokonaisen retkipäivän aikana havaitsimme 142 lintulajia. Retkellä oli mukana pieni 5 hengen + oppaan Mikon ryhmä, joka osoittautui oikein toimivaksi kokoonpanoksi.

Retki alkoi maanantain (8.7.) Helsingin lentokentältä, josta aamulla lähteneen kahden tunnin lennon jälkeen olimmekin jo Budapestissa. Lentokentältä suuntasimme suorinta tietä Unkarin pohjoisosissa sijaitsevalle vuoristoalueelle Bükkin kansallispuistoon. Majoituimme pieneen Bogacsin kylään ja majoittumisen ja pienen päivätauon jälkeen suuntasimme retkelle Bükkin kansallispuiston alueille. Pääsimme heti alkajaisiksi hyvään vauhtiin, kun ensimmäisen iltapäivän havaitsimme mm. ääntelevän **kyläpöllösen**, **viitataisen**, **turturikyyhkyn**, **vihertikan**, **mehiläissyöjän** ja **etelänsatakielen**.

Vihertikkaa havaitaan päivittäin Unkarissa.

Tiistaina (9.7.) saimme mukaan vielä kolmannen oppaan, kun Bükkin alueen paikallisopas lähti mukaamme etsimään alueen erikoisuuksia. Aamu alkoi näyttävästi **vuorisirkulla**, jonka pieni ja hyvin paikallinen kanta esiintyy korkealla vuoristossa. Sen jälkeen suuntasimme ns. tikkalaaksoon, jossa on tikoille sopivaa vanhaa metsää ja havaitsimmekin **vihertikan, harmaapäätikan, pikkutikan, valkoselkätikan, tammitikan, käpytikan** sekä **palokärjen**, joten tikkalaakso on oikein osuva nimi alueelle. Jatkoimme retkeilyä vuoristossa iltapäivään asti ja havaitsimmekin mielenkiintoisia lajeja kuten **mustahaikaran, pikkukiljukotkan, mehiläissyöjän, sininärhen, harjalinnun, mustapäätaskan, minervanpöllön** sekä paikallisesti retken parhaimman havainnon **pikkukäpylinnun**, jota oppaamme Zoltán ei ollut havainnut yli kymmeneen vuoteen Unkarissa. Iltapäivällä ajoimme Keski-Unkarissa sijaitsevaan pieneen Kisújszállásin kaupunkiin, jossa majoituimme loppuretken ajaksi Villa Aquilan majataloon.

Vuorisirkku näyttäytyi Bükkin kansallispuistossa.

Mustapäätasku on tavallinen vieras Unkarissa.

Keskiviikko (10.7.) alkoi puistoretkellä Kisújszállásin keskustassa. Lajilistaan kirjattiin mm. **sarvipöllö** ja **syyriantikka** sekä **minervanpöllö** ja **vihertikka** nähtiin uudestaan. Tikkojen jälkeen suuntasimme kosteikkoalueille, joissa meille mielenpainuimmat lajit olivat useat haikaralajit kuten **rääkkä-**, **rusko-**, **jalo- ja silkkihaikara** sekä **pitkäjalka**, **pääskykahlaaja**, **pussitiainen** ja **mustaotsalepinkäinen**. Päivätauon jälkeen suuntasimme alueen mielenkiintoisille kala-altaille, jossa havaitsimme retken ainoat **ruskosotkat**, sekä monet mielenkiintoiset lajit kuten **pikkumerimetson**, **mustatiiran**, **pikku-**, **kapusta-** ja **yöhaikaran**.

Ruskohaikara on tavallinen laji Unkarissa.

Pussitiaiset olivat vielä pesänrakennuspuuhissa.

Minervanpöllöt paistattelevat usein päivää näkösällä.

Torstaina (11.7.) retkeilimme Kisújszállásin lähialueilla kosteikoilla, riisinviljelyalueilla sekä pustalla. Minervapöllöt, mehiläissyöjät, sininärhet, harjalinnut, vihertikat, syyriantikat, ruokosirkkalinnut, keltahempot sekä useat haikaralajit sekä pikkumerimetsot olivat lähes jokapäiväisiä tuttavuuksia, mutta uusina lajeina havaitsimme mm. pesimäpaikalla olleen **keisarikotkapariskunnan**, koloniassa pesiviä **punajalkahaukkoja**, joiden poikaset olivat jo lähteneet pesästä, **töyhtökiurun** ja **nummikirvisen**. Iltapäivällä vierailimme isotrappikeskuksessa, jossa tarhassa muutama yksilö, joiden sopeutuminen luontoon ei ole onnistunut. Alueella esiintyi myös luonnonvaraisia **isotrappeja** ja niiden lisäksi havaitsimme mm. **niittysuohaukan**, retken paikallisesti toiseksi parhaan havainnon **paksujalan**, joita oli 3 yksilöä keskuksen viereisellä pellolla. Auringon jo laskiessa vierailimme vielä **valkoposkitiira**kolonialla.

Punajalkahaukan poikaset olivat lähteneet pesästään.

Perjantaina (12.7.) aamu alkoi hienosti Unkarin kansallislinnun **aavikkohaukan** näkemisellä. Aavikkohaukalla menee tällä hetkellä melko hyvin Unkarissa, koska onnistuneen tekopesäprojektin ansiosta pesinnät onnistuvat hyvällä prosentilla. Samalla alueella havaitsimme myös useita **harmaasirkkuja** ja mustapäätaskuja. Aamupäivällä retkeilimme myös kala-altailla, jossa useat haikarat taas näyttäytyivät sekä saimme retken lajilistaan lisättyä mm. pikku-uikun. Päivä jatkui pustalla, jossa havaitsimme uudestaan nummikirvisiä, keisarikotkia, punajalkahaukkoja, isotrappeja sekä retkelle uudet lajit **haarahaukan** ja **kuningaskalastajan**. Illalla teimme varmasti retken erikoisemman havainnon, kun vierailimme teollisuusalueella, jossa taskulampulla katselimme ilmastointikanavassa oleskelevaa **tornipöllöä**.

Ruokosirkkalinnut sirsivät kaikkialla.

Lauantaina (13.7.) eli lähtöpäivänä keskityimme näkemään niitä lajeja paremmin, joita olimme nähneet vähemmän sekä yritimme löytää vielä jonkun uuden lajinkin lajilistaan. Aamu alkoi mehiläissyöjäkolonialla, joka on aina oiva retkikohde. Ei siinä, ettemmekö olisi mehiläissyöjiä nähneet tarpeeksi, mutta kolonialla lähietäisyydeltä on aina mukavaa. Itse asiassa samalla paikalla saimme päivän ainoan uuden lajin **törmäpääskyn**, joka pesii samanlaisessa koloniassa hiekkapenkalla. Sen jälkeen kävimme vielä leirintäalueella, jossa havaitsimme pikkuhaikaran lähietäisyydeltä. Retken päätteeksi vierailimme paikallisen käsityötaitajan luona ostamassa tuliaisiksi kauniita unkarilaisia käsitöitä. Meidän tukikohdasta Kisújszállásista on noin kahden tunnin matka takaisin Budapestin lentokentälle, joten matka takaisin alkoi hyvissä ajoin lounaan jälkeen, jotta ehdimme hyvin klo 19 lähtevälle lennolla.

Pikkuhaikara näyttäytyi viimein hyvin viimeisenä päivänä.

Kiitos kaikille retkiseurasta ja toivottavasti linturetki Unkariin uusiutuu mahdollisimman pian!

Retken lajilista:

		1	2	3	4	5	6
1	Kyhmyjoutsen		X				
2	Merihanhi			X	X	X	X
3	Ristisorsa				X		
4	Harmaasorsa				X		
5	Sinisorsa	X		X	X	X	
6	Punasotka			X		X	
7	Ruskosotka			X	X		
8	Viiriäinen				X	X	
9	Fasaani			X	X	X	X
10	Pikku-uikku					X	
11	Silkkuiikku			X	X	X	
12	Merimetso		X	X	X	X	
13	Pikkumerimetso			X	X	X	X
14	Kaulushaikara			X			
15	Pikkuhaikara			X		X	X
16	Yöhaikara			X	X	X	

17	Rääkkähaikara			X		X	
18	Silkkihaikara			X	X	X	
19	Jalohaikara		X	X	X	X	X
20	Harmaahaikara		X	X	X	X	X
21	Ruskohaikara			X	X	X	X
22	Mustahaikara		X	X		X	
23	Kattohaikara	X	X	X	X	X	X
24	Kapustahaikara			X		X	
25	Mehiläishaukka	X	X				
26	Haarahaukka					X	
27	Merikotka				X	X	X
28	Ruskosuohaukka		X	X	X	X	X
29	Niittysuohaukka				X	X	
30	Varpushaukka	X	X	X	X	X	
31	Hiirihaukka		X	X	X	X	X
32	Pikkukiljukotka		X				
33	Keisarikotka				X	X	
34	Tuulihaukka		X	X	X	X	X
35	Punajalkahaukka				X	X	
36	Nuokihaukka			X			
37	Aavikkohaukka					X	
38	Luhtakana			X			
39	Liejukana			X	X	X	X
40	Nokikana			X			
41	Kurki			X			
42	Isotrappi				X	X	
43	Pitkäjalka			X	X		
44	Avosetti				X		
45	Paksujalka				X		
46	Pääskykahlaaja			X	X		
47	Pikkutylli				X		
48	Töyhtöhyppä		X	X	X	X	
49	Suokukko			X	X	X	
50	Mustapyrstökuiri				X		
51	Kuovi			X	X		
52	Metsäviklo			X			
53	Liro			X	X		
54	Rantasipi			X	X	X	
55	Naurulokki	X	X	X	X	X	
56	Etelänharmaalokki				X		X
57	Kalatiira			X	X		
58	Valkoposkitiira				X		
59	Mustatiira			X	X	X	
60	Pulu	X	X	X	X	X	X

61	Uuttukyyhky	X					
62	Sepelkyyhky	X	X	X	X	X	X
63	Turkinkyyhky	X	X	X	X	X	X
64	Turturikyyhky	X		X	X	X	X
65	Käki				X	X	
66	Tornipöllö					X	
67	Kyläpöllönen	X					
68	Minervanpöllö		X	X	X		
69	Sarvipöllö			X			
70	Tervapääsky	X	X	X	X		
71	Kuningaskalastaja					X	
72	Mehiläissyöjä	X	X		X		X
73	Sininärhi		X		X	X	
74	Harjalintu		X	X	X	X	
75	Käenpiika	X				X	
76	Harmaapäätikka		X				
77	Vihertikka	X	X	X	X	X	X
78	Palokärki		X				X
79	Käpytikka	X	X	X	X	X	X
80	Syyriantikka			X		X	
81	Tammitikka		X				
82	Valkoselkätikka		X				
83	Pikkutikka			X			
84	Töyhtökiuru				X		
85	Kangaskiuru		X				
86	Kiuru		X	X	X		
87	Törmäpääsky						X
88	Haarapääsky	X	X	X	X	X	X
89	Räystäspääsky	X		X	X	X	X
90	Nummikirvinen				X	X	
91	Keltävästäräkki			X	X	X	
92	Västäräkki	X	X	X	X	X	X
93	Peukaloinen		X				
94	Rautiainen	X					
95	Punarinta		X				
96	Etelänsatakieli	X		X	X		
97	Mustaleppälintu	X	X		X	X	X
98	Pensastasku			X	X	X	
99	Mustapäätasku		X	X	X	X	
100	Kivitasku				X	X	
101	Mustarastas	X	X	X	X	X	X
102	Räkättirastas	X					
103	Laulurastas	X	X	X			X
104	Pensassirkkalintu	X					

105	Viitasirkkalintu	X					
106	Ruokosirkkalintu			X	X		
107	Ruokokerttunen			X	X	X	X
108	Rytikerttunen				X		X
109	Rastaskerttunen	X		X	X		X
110	Mustapääkerttu		X		X	X	X
111	Hernekerttu				X		
112	Tiltalitti	X	X				
113	Harmaasieppo			X			X
114	Viiksitimali				X		X
115	Pyrstöiäinen	X	X				
116	Viitaiäinen	X					
117	Sinitaiäinen	X					
118	Talitiäinen	X	X			X	
119	Pähkinänakkeli	X	X				
120	Puukiipijä		X				
121	Pussitiäinen			X	X	X	
122	Kuhankeittäjä	X		X	X	X	X
123	Pikkulepinkäinen	X	X	X	X	X	X
124	Mustaotsalepinkäinen			X	X		X
125	Närhi	X					X
126	Harakka	X		X	X	X	X
127	Mustavaris				X		X
128	Varis	X	X	X	X	X	X
129	Korppi	X	X		X	X	
130	Kottarainen	X	X	X	X	X	X
131	Varpunen	X	X	X	X	X	X
132	Pikkuvarpunen	X	X	X	X	X	X
133	Peippo	X	X	X	X		
134	Keltahemppo	X	X		X		
135	Viherpeippo	X	X	X	X		X
136	Tikli	X	X	X	X	X	X
137	Hemppo	X	X	X	X		
138	Pikkukäpylintu		X				
139	Nokkavarpunen	X	X				
140	Vuorisirkku		X				
141	Pajusirkku			X	X		
142	Harmaasirkku			X		X	